

Na temelju članka 71. Zakona o zaštiti životinja („Narodne novine“, broj 102/17) i članka 32. Statuta Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“ broj 11/09, 7/10, 10/10, 2/13, 126/17 i 35/18), na prijedlog Koordinacijske radne skupine za primjenu propisa iz područja zaštite životinja, Župan Splitsko-dalmatinske županije 17. prosinca 2018., donio je

P R O G R A M

KONTROLE POPULACIJE NAPUŠTENIH PASA NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Uvod

Na području Splitsko-dalmatinske županije, u ruralnim ali i urbanim područjima, luta veliki broj napuštenih pasa. Napušteni pas je svaki pas kojeg je vlasnik svjesno napustio, kao i pas kojeg je napustio zbog više sile kao što je bolest, smrt ili gubitak slobode te pas kojeg se vlasnik svjesno odrekao.

Takvi psi predstavljaju rizik za zdravlje i dobrobit ljudi, jednako kao i za zdravlje i dobrobit životinja, a ako nisu sterilizirani predstavljaju i izvor povećanja populacije napuštenih životinja. Pojedini nose širok raspon patogena, pod utjecajem regije i staništa, te ih šire i prenose drugim životinjama i ljudima. Bolesti koje se tako šire variraju od relativno blagih, koje mogu proći neopaženo, do teških kroničnih poremećaja (npr. ehinokokoza) i fatalnih bolesti (npr. bjesnoća) kako za životinje tako i za ljude. Oni mogu napadati ljude, njihove kućne ljubimce te stoku, a nerijetko uzrokuju i prometne nesreće. Često izravno djeluju i na javno zdravstvo zato što žive u lošim uvjetima (glad, kronične bolesti kože, nedostatak sigurnog mjesta za boravak i sl.) te neizravno kada se koriste neodgovarajuće mjere kontrole populacije (pucanje na pse, trovanje, nehumano hvatanje).

Program kontrole populacije napuštenih pasa na području Splitsko-dalmatinske županije (u daljnjem tekstu: Program) usmjeren je na upravljanje populacijom napuštenih pasa i kontrolu rizika koju ova populacija predstavlja, uključujući i njezino smanjenje kada se smatra neophodnim, a temelji na dugoročnom, integriranom, sveobuhvatnom i humanom pristupu.

Svrha Programa je prvenstveno zaštita zdravlja ljudi i njihove imovine (primjerice domaće životinje na ispaši), ali i zaštita života, zdravlja i dobrobiti životinja jer napušteni psi trpe čitav niz problema kao što su pothranjenost, bolesti, povrede u saobraćajnim nesrećama, povrede stečene u borbama, zapuštenost i nebrigu.

Ciljevi Programa

Ciljevi programa kontrole populacije napuštenih pasa:

1. smanjenje broja napuštenih pasa,
2. poboljšanje zdravlja i dobrobiti populacije pasa u vlasništvu i napuštenih pasa,
3. pomoć u stvaranju i održavanju imuniteta bjesnoće ili populacije pasa slobodne od bjesnoće,
4. smanjenje rizika drugih zoonoza, osim bjesnoće,
5. upravljanje drugim rizicima za ljudsko zdravlje (npr. parazitarne bolesti),
6. podizanje javne svijesti u području zaštite životinja
7. promicanje odgovornog posjedovanja pasa
8. prevencija uništavanja okoliša i drugih životinja,
9. prevencija ilegalne trgovine.

Mjere i aktivnosti

1. Edukacija u cilju podizanja javne svijesti u području zaštite životinja

Ponašanje ljudi je upravo onaj faktor koji u najvećoj mjeri utječe na dinamiku populacije pasa. Stoga je, dugoročno, edukacija jedan od najvažnijih elemenata sveobuhvatnog pristupa upravljanju populacijom napuštenih pasa. Edukacijske inicijative trebaju ići u pravcu poticanja odgovornog posjedovanja pasa što uključuje poticanje interakcije ljudi-životinje, registraciju i identifikaciju pasa, sprječavanje bolesti, naročito bjesnoće i ehinokokoze, sprječavanje negativnih učinaka pasa na zajednicu preko zagađenja (npr. fekalija i buka), rizika za ljudsko zdravlje putem ugriza, uzrokovanjem prometnih nesreća i rizika za druge pse, divlje životinje, domaće životinje i druge vrste kućnih ljubimaca, te kontrola razmnožavanja pasa koja je obvezna i predstavlja odgovornost posjednika psa koji je dužan osigurati kontrolu razmnožavanja životinja koje su pod njegovim nadzorom.

Edukativne aktivnosti imaju za cilj stjecanje znanja i vještina, te promjenu stavova i ponašanja:

- ciljana edukacija o propisima iz područja zaštite životinja na svim razinama,
- seminari i predavanja u školama,
- letci, brošure, oglasi, panoi,
- dizanje razine javne svijesti kroz štampu, radio i TV,
- direktno uključivanje ljudi kroz ciljane skupine u lokalnoj zajednici,
- redovito cijepljenje pasa i tretiranje nametnika,
- označavanje pasa (mikročipiranje) i upisivanje pasa u Upisnik kućnih ljubimaca,
- registracija uzgajivača kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji,
- poticanje udomljavanja pasa,
- kirurška sterilizacija,
- kontracepcija pasa (terapijska odgoda ili dr.)
- odvajanje ženki za vrijeme estrusa od nesteriliziranih mužjaka,
- INFO-centar/INFO-telefon.

2. Sakupljanje i zbrinjavanje napuštenih pasa

Poslove sakupljanja napuštenih ili izgubljenih pasa organiziraju i financiraju jedinice lokalne samouprave.

Sakupljanje napuštenih pasa obavljaju skloništa za životinje koja za to moraju biti primjereno opremljena vozilima za prijevoz pasa i imati opremu i osoblje osposobljeno za navedene poslove. Hvatanje, prijevoz i držanje pasa u skloništimama za životinje moraju se obavljati bez nepotrebne patnje, boli i straha životinja, a sve u skladu sa člankom 64. Zakona o zaštiti životinja.

3. Uklanjanje pristupa resursima (hrana i skrovište) u javnom prostoru

Kako bi se ograničilo lutanje, naročito u određenim područjima gdje se psi ne toleriraju (npr. škole i javni parkovi) pristup resursima kao što je hrana treba biti ograničen. Ovo se može postići:

- redovno uklanjanje smeća,
- ograđivanje lokacija za prikupljanje i odlaganje smeća,
- kontrola nad uklanjanjem lešina i iznutrica životinja,
- korištenje kanti koje sprječavaju hranjenje životinja, ili stavljanje kanti van dohvata životinja,
- edukacija ili provedba mjera kako bi se spriječilo bacanje smeća i prema tome slučajno hranjenje pasa i da se zaustavi namjerno hranjenje pasa u određenim lokacijama,
- postavljanje novih kanti tamo gdje su oštećene ili nedostaju.

Ove aktivnosti treba provoditi pažljivo i u suradnji sa mjerama koje smanjuju populaciju napuštenih pasa, kako bi se spriječilo izgladnjivanje pasa kada se uklone izvori hrane ili kad se prebacuju na drugu lokaciju radi pronalaženja izvora hrane.

4. Kontrola

Kontinuirano i efikasno provođenje nadzora nad provedbom propisa iz područja zaštite životinja od strane nadležnih tijela (upravni nadzor, inspeksijski nadzor i nadzor nad provedbom općih akata), naplata novčanih kazna, te poduzimanje svih raspoloživih mjera da se sankcioniraju prekršitelji, neophodna je mjera da bi se postigla dugoročna dobrobit za životinje i za dobrobit lokalne populacije.

Zakonodavni okvir

Sukladno članku 62. stavku 5. Zakona o zaštiti životinja („Narodne novine“, broj 102/17) način postupanja s napuštenim ili izgubljenim životinjama propisuju općim aktima predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.

Za održivost i provedbu Programa važna je usklađenost sa važećim propisima iz područja zaštite životinja na državnoj i lokalnoj razini, te efikasna primjena propisa putem savjeta, upozorenja, opomena i naposljetku sudskim postupkom.

Sudionici u provedbi Programa

U razvijanju i provođenju Programu surađuju i odgovorni su nadležno Ministarstvo, veterinari u privatnom sektoru, jedinice lokalne samouprave, posjednici pasa, udruge za zaštitu životinja, te sve organizacije i/ili pojedinci koji su zainteresirani doprinijeti zaštiti životinja.

Za provođenje Programa neophodno je osigurati ljudske resurse, financijska sredstva i potrebnu infrastrukturu.

Ovaj Program stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 011-04/17-01/01
URBROJ: 2181/1-02-18-15
Split, 17. prosinca 2018.

ŽUPAN

Blaženko Boban, v.r.